

27 nových památek UNESCO

1. Historická města Melaka a George Town (Malajsie)

Melaka a George Town, dvě historická města v Malackém průlivu, bývaly významnými obchodními centry jihovýchodní Asie. Melaka s vládními paláci, kostely, náměstími a opevněním demonstruje rané období malajského sultanátu, spadajícího do 15. století, a zároveň je ukázkou portugalského a holandského vlivu v 16. a 17. století. V George Townu se zase mísí asijské vlivy s prvky typickými pro britskou éru konce 18. století. Obě města se vyznačují jedinečnou architekturou a urbanistickým řešením, jež nemá ve východní ani jihovýchodní Asii obdoby.

2. Ostrov Surtsey (Island)

Vulkanický ostrov, ležící zhruba 32 kilometrů od jižního pobřeží Islandu, je poměrně novým útvarem. Za jeho vznikem stojí vulkanické erupce v letech 1963 až 1967. Díky tomu, že byl od počátku uchráněn před zásahy člověka, poskytuje cenné informace o procesu kolonizace nově vzniklé pevniny rostlinnými a živočišnými druhy. Zatímco v roce 1964 vědci na ostrově zkoumali zeminu, bakterie a houby a o rok později zaznamenali první cévnaté rostliny, na konci prvního desetiletí se už zde vyskytovalo deset vyšších rostlin. V roce 2004 jich na Surtsey vědci zaznamenali už kolem šedesáti, k tomu přes sedmdesát druhů mechorostů a sedmdesát jedna druhů lišejníků. Ostrov je také domovem 89 druhů ptáků a 335 druhů bezobratlých živočichů.

3. Berlínské modernistické domy (Německo)

Šest budov postavených v letech 1910 až 1933, především v období Vymarské republiky, je důkazem tehdejší novátorské politiky bydlení, která se projevovala v sociální i kulturní oblasti. Zástavba je výtečným příkladem reformního hnutí ve stavebnictví, které přispělo ke zlepšení podmínek bydlení lidí s nízkými příjmy. Změny se projevil v novém přístupu k urbanistickému plánování a architektuře, vyznačujícím se svěžím designem a estetickými i technickými inovacemi. Architektury, kteří tyto projekty vedli a svým dílem ovlivnili kulturu bydlení po celém světě, jsou Bruno Taut, Martin Wagner a Walter Gropius.

4. Starigradská rovina (Chorvatsko)

Rovina okolo města Stari Grad na ostrově Hvar v Jaderském moři je kulturní krajinou, která zůstala prakticky nedotčena od doby, kdy ji poprvé kolonizovali jónští Řekové z Parosu ve 4. století před n. l. Původní zemědělská činnost v této úrodné rovině, zaměřená převážně na pěstování vinné révy a oliv, se zde udržuje od dob starých Řeků a v nezměněné podobě přetrvala až do současnosti. Oblast je zároveň přírodní rezervací. Krajinu charakterizují pradávne kamenné zdi a příkopy vybudované podle geometrického systému používaného už ve starověku.

5. Kulturní oblast Le Morne (Mauricius)

Na rozeklané hoře Le Morne, tyčící se nad Indickým oceánem na jihozápadě ostrova Mauricius, se ukrývali v 18. a na začátku 19. století uprchlí otroci, maróni. Chránění izolovanými, zalesněnými a téměř nepřístupnými útesy, zakládali prchající otroci v jeskyních a na vrcholku hory malé osady. Ústní tradice pak učinila z Le Morne symbol boje otroků za svobodu. Jejich utrpení a oběti mají velký význam pro okolní země, z nichž tyto otroci pocházeli – pevninské Afriky, Madagaskaru, Indie a jihovýchodní Asie.

6. Vaubanova opevnění (Francie)

Celkem 13 skupin opevněných budov a míst podél západní, severní a východní hranice Francie je nejlepším ukázkami díla Sébastiena Le Prestre de Vauban (1633 – 1707), vojenského inženýra krále Ludvíka XIV. Soubor památek zahrnuje města postavená podle Vaubanových plánů, citadely, městské zdi, věže i obytné domy. Jeho součástí jsou i pevnosti v horách a v moři a dvě horské komunikační cesty. Komplex staveb představuje vrcholné dílo klasického opevnění typického pro západní vojenskou architekturu.

7. Národní park San-čching-šan (Čína)

Na necelých 23 hektarech na západě hor Huaiyu v provincii Ťiang-si se rozkládá národní park, který byl na seznam UNESCO zapsán pro neuvěřitelnou scenerii, kterou charakterizuje vysoká koncentrace fantastně tvarovaných skalních útvarů: 48 žulových štítů a bezmála 90 žulových pilířů připomíná lidské nebo zvířecí siluety. Krásu 1817 metrů vysoké hory Huaiyu umocňuje také bohatá subtropická vegetace, v níž tvoří malý ostrůvek les mírného pásma, a specifické meteorologické podmínky. Díky stále putujícím mračnům je totiž krajina nasvícena podivnou hrou světla a stínu. Působivé jsou i deštné pralesy, až 60 metrů vysoké vodopády, jezera a potoky.

8. Laguny Nové Kaledonie (Francie)

Korálové útesy a jejich ekosystémy na souostroví Nová Kaledonie jsou jedním ze tří nejrozsáhlejších seskupení korálových útesů světa. Zdejší laguny se vyznačují nejrozmanitějším výskytem korálových struktur na světě, od stále žijících až po korálové fosílie. Navíc se zde vyskytuje obrovské množství nejrůznějších druhů ryb včetně ohrožených a dravých, ale také želv a mořských savců. Jedná se o nedotčené ekosystémy s výskytem třetí největší populace dugongů (moroňů) na světě. Místo je doslova učebnicí přírodní historie Oceánie.

9. Komplexy arménských klášterů v Iránu (Irán)

Na severozápadě Íránu se nacházejí tři komplexy arménského křesťanství: sv. Tadeáš, sv. Štěpán a Dzordzorova kaple. Tyto stavby, z nichž je nejstarší sv. Tadeáš ze 7. století, dokazují výjimečnou hodnotu arménského